
Юлія СОЛОВЕЙ
(Черкаси, Україна)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Формування здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів є важливою складовою сучасної освіти, яка сприяє всебічному розвитку дитини та формуванню здорового способу життя. Ця компетентність включає знання, уміння та навички, необхідні для підтримання фізичного, психічного та соціального здоров'я. У пропонованій статті розглянуто основні аспекти формування здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів, визначено методи та підходи, які сприяють її розвитку, а також проаналізовано роль педагогів та батьків у цьому процесі.

Сучасний освітній процес вимагає від педагогів не лише високого рівня професійної компетентності, але й здатності формувати у дітей здоров'язбережувальні навички. Майбутні педагоги повинні бути готові до впровадження методик, які сприяють фізичному, психологічному та соціальному здоров'ю учнів. Підготовка майбутніх педагогів з питань здоров'язбереження стає важливим завданням педагогічних університетів.

Проблема здоров'я учнів початкової школи розглядається в роботах багатьох учених-педагогів: В. Баранова, Т. Бойченко, Ю. Бойчука, О. Ващенко, О. Дубогай, М. Гончаренко, О. Іонові, С. Максименка, О. Савченко, С. Свириденко, С. Страшко, В. Шахненка та ін [5].

Проблемами обґрунтування оздоровчих технологій, впровадження їх у систему роботи закладів освіти займаються О. Аксьонова, О. Богиніч, Е. Бондаренко, Г. Григоренко, Н. Денисенко, О. Дубогай, М. Єфіменко, В. Єфремова, Ю. Коваленко, М. Корольчук, Л. Лиходід, В. Нестеренко та ін [5].

Проаналізувавши літературні джерела, встановили, що здоров'язбережувальна компетентність – це сукупність знань, умінь та навичок, необхідних для підтримання здорового способу життя, а також формування відповідального ставлення до власного здоров'я. Вона включає фізичну активність, правильне харчування, дотримання режиму дня, гігієнічні навички, а також вміння управляти стресом та зберігати психічне здоров'я [2].

Метою підготовки майбутніх педагогів є формування у них компетентностей, необхідних для ефективного здійснення здоров'язбережувальної діяльності у школі. Основні завдання підготовки включають забезпечення майбутніх педагогів знаннями про основи здорового способу життя та його компоненти, розвиток навичок планування та проведення здоров'язбережувальних заходів, а також формування позитивного ставлення до здорового способу життя як у педагогів, так і у їх майбутніх учнів [1].

Теоретична підготовка майбутніх педагогів включає вивчення основ здоров'я та здорового способу життя, що охоплює основні принципи здорового харчування, фізичної активності, гігієни та психологічного благополуччя. Також важливим є знання про фізіологічні й анатомічні особливості дітей молодшого шкільного віку, розвиток яких потребує спеціального підходу. Крім того, майбутні педагоги повинні оволодіти основами психологічного здоров'я, методами зниження стресу та розвитку емоційної стійкості у дітей [3].

Практична підготовка включає навчання використання інтерактивних методів роботи з основ здоров'я, а також оволодіння методиками застосування ігрових елементів у процесі навчання для залучення дітей до активної участі у здоров'язбережувальній діяльності. Важливим аспектом є також формування навичок співпраці з батьками для створення єдиного здоров'язбережувального середовища, залучення їх до процесу формування здоров'язбере-

жувальної компетентності, адже вони є першими вихователями дітей і відіграють важливу роль у формуванні їхніх звичок та способу життя. Батьки повинні створювати вдома сприятливе середовище для збереження здоров'я, підтримувати активний спосіб життя, дотримуватися принципів здорового харчування та гігієни. Для формування здоров'язбережувальної компетентності в умовах закладу освіти на засадах партнерства з батьками можна організувати спільні заходи, тренінги, консультації. Батьки повинні бути інформовані про основні принципи здорового способу життя та активно підтримувати дітей у їх дотриманні. Ефективне формування здоров'язбережувальної компетентності можливе лише за умови тісної співпраці між педагогами та батьками. Важливо, щоб вони спільно дбали про розвиток у дітей здорових звичок, підтримували один одного та ділилися досвідом.

Інтерактивні методи навчання сприяють більш ефективному засвоєнню знань та розвитку практичних навичок. Це можуть бути тренінги, майстер-класи, рольові ігри, які дають змогу студентам активно взаємодіяти, обмінюватися досвідом та застосувати отримані знання на практиці. Під час педагогічної практики майбутні педагоги мають можливість застосувати теоретичні знання у реальних умовах. Важливо, щоб під час практики вони мали змогу проводити здоров'язбережувальні заходи, аналізувати їх ефективність та отримувати зворотний зв'язок [3].

Педагогічна підтримка є невід'ємною частиною підготовки майбутніх педагогів. Наставництво допомагає їм адаптуватися до педагогічної діяльності, отримати цінні поради та рекомендації, а також підвищити рівень професійної компетентності. Супервізія передбачає регулярний аналіз та оцінку діяльності майбутніх педагогів з боку викладачів та практикуючих педагогів. Це дозволяє вчасно виявляти проблеми та недоліки у підготовці, коригувати навчальний процес та забезпечувати якісний розвиток професійних компетенцій [1].

Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку – складний і багатогранний процес, що вимагає комплексного підходу. Для досягнення цього завдання важливо використовувати різноманітні методи навчання, які

сприятимуть активному залученню дітей до процесу засвоєння знань і навичок, необхідних для збереження здоров'я. Проаналізувавши літературні джерела, ми з'ясували, що до активних методів навчання належать ігрові методики, фізкультхвилинки, спортивні заходи, екскурсії на природу та інші форми активної діяльності. Важливо, щоб діти брали активну участь у процесі навчання, мали можливість практично застосовувати отримані знання та навички. Такі методи не тільки сприяють поліпшенню фізичного здоров'я, але й розвивають соціальні та емоційні навички, формують позитивне ставлення до здорового способу життя, допомагають дітям усвідомлювати важливість турботи про власне здоров'я. У цьому контексті особливу роль відіграють інноваційні підходи та інтеграція міждисциплінарних знань, що забезпечують всебічний розвиток молодших школярів [4].

Таким чином, підготовка майбутніх педагогів до формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку є важливим аспектом сучасної педагогічної освіти. Вона вимагає комплексного підходу, що включає теоретичну та практичну підготовку, використання інтерактивних методів навчання, педагогічну підтримку та наставництво. Лише за таких умов майбутні педагоги будуть готові ефективно здійснювати здоров'язбережувальну діяльність у школах, сприяючи зміцненню здоров'я та гармонійному розвитку дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващенко Л. Підготовка майбутніх учителів до формування здорового способу життя учнів. Київ : Либідь. 2020. 198 с.
2. Воронін Д. Здоров'язберігаюча компетентність в соціально-педагогічному аспекті. *Педагогіка, психологія та медико-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*. 2006. № 2. С. 25–28.
3. Гончарук І. Інтерактивні методи навчання у формуванні здоров'язбережувальної компетентності учнів. Черкаси : Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. 2019. 284 с.
4. Осадченко Т. Створення здоров'язбережувального середовища початкової школи: практичний poradnik. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 234 с.
5. Формування в молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності : практичний посібник. Овруч, 2021. 200 с.